

Aleksander Leszczyzna
Klub Inteligencji Katolickiej
i Związek Górnośląski w Rudzie Śląskiej.

Ruda Śląska – Orzegów, dnia 23.04.2013 r.

PRZESŁANKI WYBUCHU POWSTAŃ ŚLĄSKICH W LATACH 1919 – 1921. SKUTKI POWSTAŃ DLA MIESZKAŃCÓW GÓRNEGO ŚLĄSKA.

Motto. **Cała nasza godność leży w myśli / wiedzy i kulturze /.**

Błażej Pascal 1623 – 1662 /.

Mitologia, która rządzi naszą pamięcią, żyje obok historii.....

Norman Davies – 2009 r.

A jeżeli tak, to uporządkujmy więc pojęcia, myśli i pamięć o powstaniach śląskich. Nie chcę renegotjować ani amputować naszej historii, ale na potrzeby tej **narracji**, definiuję moją tożsamość wg tej, zaproponowanej przez Pawła Stalmacha w 1848 roku.

„Każdy z nas pochodzi z określonego skrawka ziemi,

należy do niego wracać,

odkrywać jego skarby,

Uczyć się być mu wiernym”, oraz, „Musimy świadomi być tego żeśmy Słowianie,

żeśmy między Słowianami Polacy,

a między Polakami Ślązacy”

Paweł Stalmach

1. Przedmiot narracji. Wybrane opinie o Górnym Śląsku.

Pojęcie Śląska. Kraina geograficzna, historyczna, polityczna i kulturowa, z wielką ilością znaków i symboli z przeszłości, rozmaicie odczytywanych.

W 1.075 letniej historii pisanej / 843 – 1918 /, 341 lat Śląsk był we władaniu Polski.

Nie był przedmiotem rozbioru Polski w latach 1772 – 1795, lecz został zagrabiony

Austrii w latach 1740 - 1763 przez Prusy Fryderyka II Hohenzollerna von Brandenburg.

Historia Śląska, komentowana tylko w kontekście historii Prus, ważnej, ale nie jedynej, jest znacznym uproszczeniem i często praktykowaną manipulacją.

Temat Śląska, w nauce, kulturze i historii Polski do końca XIX wieku był marginalny, wręcz nieobecny. Dotyczy to także, chociaż w mniejszym stopniu i Górnego Śląska.

Rację miał ksiądz Józef Gregor, poeta i społecznik, który w 1880 roku napisał:

„Długo Śląsk nasz ukochany,

Bez wszelkiej obrony,

Został od swych zaniedbany,

Od obcych wzgardzony.

A wcześniej, w 1865 roku, czyli przed „Kulturkampfem” kanclerza Otto von Bismarcka, ksiądz Konstanty Damroth, poeta, publicysta, społecznik, napisał:

„Naszą młodź na łonie matek

Gardzić Polską wróg naucza;

Zniemczyć zamki, miasta, - z chatek

Mowę ojców dziś wyklucza;

Ale póki siły stanie, Śląsk się bronić nie przestanie”.

Tak Górnolązacy oceniali i pisali o Śląsku dawniej. A dzisiaj ?

Franciszek Antoni Marek, profesor dr hab. b. rektor Uniwersytetu Opolskiego, w 2009 r. napisał: „**Polska weszła do kultury europejskiej poprzez Śląsk.**

..... W Polsce narodem polskim była szlachta, a lud w większości był niepolSKI i wobec spraw państwowych całkowicie obojętny, natomiast na Śląsku odwrotnie, szlachta w większości się wynarodowiła, a lud pozostał polski i w przytłaczającej mierze katolicki..... / **na Górnym Śląsku, w 85 %** /, i składał się w coraz większym stopniu nie z chłopów, lecz z robotników fabrycznych, zwłaszcza górników i hutników, co powodowało odchodzenie od feudalnych stosunków społecznych.....”

Także, na przełomie XIX i XX w., w czasie znaczących przemian gospodarczych, politycznych i społecznych, o Górnym Śląsku pisali:

Hrabia Franciszek von Ballestrem, katolik, polityk „Centrum”, w 1891 roku, „**Mówiący po polsku chłop górnolązki nie czuje się Polakiem w znaczeniu narodowym i nie rozumie tego pojęcia, gdyż jest Prusakiem**”.

Hakata, Związek Popierania Niemczyzny na Kresach Wschodnich, w 1897 roku: „**In Oberschlesien wird um die seelen gekämpft**”.

Max Weber, historyk, ekonomista, pionier współczesnej socjologii, profesor uniwersytetów w Monachium, Fryburgu Bryzgowijskim i Heidelbergu, w 1918 roku:

„Polaków z Górnego Śląska nie cechowało.....w zasadzie żadne takie świadome **polskie poczucie narodowe**, które sprawiałoby, że uznawaliby się oni za pozostających w opozycji do opierającego się głównie na bazie niemieckiej wspólnoty językowej pruskiego związku politycznego.

Byli lojalnym, jeśli nawet pasywnymi Prusakami, choć nie byli Niemcami zainteresowani jako istnieniem narodowego związku politycznego Rzeszy Niemieckiej i nie odczuwali bynajmniej w masie żadnej świadomej, a przynajmniej żadnej silnej potrzeby oddzielenia się od mówiących po niemiecku współobywateli”.

Werner Sombart, prof. ekonomii społecznej w Akademii Handlowej w Berlinie, w 1919 r.

„Co za naiwność, co za niesprawiedliwość, zgłaszać pretensje do dzielnic jak Górny Śląsk dla cudzego narodu, **ponieważ mieszka tam ludność polska.** Wszak mieszka tam i może mieszkać dlatego, że gospodarczy duch niemiecki stworzył jej warunki życia.

Robotnicy na Górnym Śląsku byli zawsze tylko przedmiotem, nigdy podmiotem gospodarczym, byli tylko materia, nigdy duchem.

Z tego, że w przemyśle niemieckim znaleźli tam pracę, wnioskować, że kraj należy / się / Polakom, byłoby to samo, jak gdyby osadnikowi chciano odmówić prawa do uprawiania zagony, ponieważ sprowadził bydło i narzędzia rolnicze skądinąd”.

Jan Kapica ksiądz, polityk „Centrum”, tak scharakteryzował Górnolązaka w 1919 roku,

„Twarz czysto słowiańska, przekonanie: przed wojną niemieckie, obecnie – niepewne; nazwisko: polskie, sposób pisania tego nazwiska: niemiecki; język: niemiecki; akcent: polski; babka: ani słowa po niemiecku, syn: po niemiecku i po polsku, wnuk: ani słowa po polsku”.

Teza 1. Powstania Śląskie co do warunków politycznych, zakładanego celu, struktur i form działania, nie były w swej istocie jednorodne.
Nie mogą więc być oceniane wg jednakowych kryteriów.

Status Śląska w 1914 roku, drugiego ośrodka gospodarczego II Rzeszy.

Jedna z 10. prowincji w królestwie Prus, największym państwie II Rzeszy Niemieckiej. Rzesza jest państwem konstytucyjnym i praworządnym, o pierwszej gospodarce w Europie, o rozbudowanym systemie ubezpieczeń społecznych i szkolnictwie, bez analfabetów. Religia panująca – protestantyzm, język urzędowy – niemiecki. Katolicy na Śląsku: w jurysdykcji biskupa wrocławskiego. Stolica prowincji – Wrocław. Stolica Prus – Berlin. Stolica II Rzeszy – Berlin. W skład *Provinz Schlesien*, wchodziły rejencje: wrocławska, głogowska i opolska. Obszar strategiczny wojskowo, jako przyczółek wypadowy / klin /, na wschód, na Rosję.

Status rejencji opolskiej / historycznego Górnego Śląska / w 1914 r.. Stolica w Opolu. Obszar – 13.230,36 km. kw., ludność – ok. 2,2 mln. Język: niemiecki i polski.

Liczba mieszkańców w okręgu przemysłowym – 833 tysiące.

Ilość gmin – 1.614, ilość powiatów – 26, w tym 7 to miasta ponad 25 tys. mieszkańców, 19 to powiaty wiejskie.

Stosunki językowe: 63 % język polski, 30,5 % język niemiecki. Diecezja wrocławska.

Stosunki religijne: 85 % katolicy, 10 % ewangelicy, 5 % wyznania inne.

Ludność: labilna narodowo, nie znająca państwa polskiego. Zwarty obszar katolicyzmu.

Zatrudnienie: w przemyśle / w 250 zakładach / – 49 % populacji pracujących mieszkańców, w zakładach górniczo – hutniczych – 191.795 pracowników, / w Zagłębiu Ruhry – 346.301 /.

w kopalniach Górnego Śląska – 173.372 robotników.

Roczne wydobycie węgla – 43 mln. ton. Cena tony węgla – 12.87 RM.

Szacowane zasoby węgla – ponad 5,0 mld. ton.

Średnia, roczna płaca w górnictwie: rejon Dortmundu – 1.255 RM,

rejon Saary – 1.019 RM,

rejon Wałbrzycha – 846 RM,

na Górnym Śląsku – 801 RM.

Sytuacja polityczno – społeczna po Pierwszej Wojnie Światowej na Górnym Śląsku.

Rzeczywisty i literalny stan prawny. Listopad 1918 roku.

09.11.1918. Cesarz II Rzeszy Niemieckiej i król Prus Wilhelm II Hohenzollern von Brandenburg abdykuje i ucieka do Holandii. Zostawił kraj w chaosie.

W Niemczech działa ponad 10 tys. rad różnego rodzaju i szczebla / do 16.05.1919 r. /.

Trwa walka o władzę między wojskiem, radami a partiami politycznymi.

Labilna jest postawa, przegranej w wojnie armii cesarskiej - *Reichswehr*.

W obliczu konieczności płacenia reparacji wojennych, w polityce wewnętrznej i gospodarczej panuje chaos. Szuka się winnych klęski militarnej i gospodarczej.

Szuka się płatnika reparacji. Okupacja przez Francję Nadrenii.

Oczy Niemców, i nie tylko zwrócone są na Górny Śląsk / przyszłego płatnika reparacji /. Ślązacy wszystkich opcji narodowych i politycznych, nie chcą być dojną krową i płacić za zgubną, mocarstwową politykę Prus i Domu Hohenzollernów.

Nasila się populistyczna i radykalna propaganda komunistyczna.

Zaczyna się gra Śląskiem i o Górny Śląsk. Jaka jest jego wartość ?

Niewymierna w sferze duchowej, historycznej i kulturowej.

W 1918 roku, w rejencji opolskiej wydobyto 40 mln. ton węgla, wyprodukowano 700 tys. ton surówki, 1,2 mln. ton stali i 2,5 mln. koksu.

Zasoby węgla na Górnym Śląsku oszacowane zostały na ok. 5,0 mld. ton.

Pierwsze Powstanie Śląskie w rejencji opolskiej / Górny Śląsk, 18.08. - 24.08.1919 r. /.

Przyczyna: Klęska militarna, gospodarcza i polityczna cesarstwa Hohenzollernów.

Upokorzenie, epidemia, głód, agitacja komunistyczna, strajki.

Prusy krajem 12. prowincji w Republice Niemiec / **od 14.08.1919 r. /.**

Dowódcą powstania w **rejencji opolskiej** został Alfons Zgrzebniok z Dziergowic.

Powstańcy nie posiadają jednego kierownictwa / alternatywą jest Józef Grzegorzek /.

Wystąpiły oznaki dezorganizacji / POW, związki sokole, niezadowoleni robotnicy /.

Oddziały powstańcze liczyły 23.225 członków. W walkach udział wzięło ok. 15 tys.

Wyposażone były, w: 3.778 karabiny, 2.523 rewolwery, 34 karabiny maszynowe i 37 dubeltówek.

Reichswehra, nie licząc oddziałów pomocniczych / *Selbstschutz*, *Grenzschutz* i innych /, liczy ponad 100 tys. żołnierzy. W walkach z *Grenzschutzem* zginęło 477 powstańców, zamordowanych zostało ok. 2.500 Polaków, a 9.200 uszło do Polski / do Sosnowca /.

Rząd polski w Warszawie i gen. Józef Haller odmówił pomocy powstańcom.

Wojciech Korfanty, wybuch powstania nazwał „**bolszewicką prowokacją**”.

Rząd Prus i Rzeszy, uznał wybuch powstania za pogwałcenie konstytucyjnego porządku prawnego w Republice Weimarskiej Niemiec oraz zapisu Traktatu Wersalskiego.

Uwaga. Czarny orzeł śląski znajduje się w herbie Czech / **Czechy, Morawy i Śląsk /.**

- Skutki.**
1. Wycofanie *Reichswehry*, *Genzschutzu* i wyższej kadry pruskiej, stonowanie wystąpień biskupa wrocławskiego ks. dr Adolfa kardynała Bertrama.
  2. Utworzenie Wikariatu Generalnego w Cieszynie, podległego bp. wrocławskiemu.
  3. **Utworzenie pruskiej prowincji górnośląskiej / 14.10.1919 r. /.**
Władzę ustawodawczą i wykonawczą na Górnym Śląsku przejęła Międzysojusznicza Komisja Rządząca i Plebiscytowa.
  4. Na teren prowincji górnośląskiej wkraczają wojska alianckie.
/ Francuzi 13 tys., Włosi – 4 tys., Anglicy - 2 tysiące /.
Dowódcą wojsk alianckich został Francuz - generał Henri Le Rond.
  5. W. Korfanty, mianowany przez J. Piłsudskiego Komisarzem Plebiscytowym.
Niemieckim Komisarzem Plebiscytowym został dr Kurt Urbanek z Nysy.

Drugie Powstanie Śląskie w prowincji górnośląskiej / 20.08. - 26.08.1920 r. /,

poprzedza, nie przebierająca w środki z obu stron propaganda plebiscytowa.

Wszystkie instrumenty władzy cywilnej, znajdują się w rękach administracji prowincji pruskiej, ze stolicami we Wrocławiu i Opolu, a kościelnej we Wrocławiu.

Prusy, konstytucyjnym krajem 12. prowincji w Republice Weimarskiej Niemiec.

We Wrocławiu znajduje się dowództwo VI Okręgu Wojskowego *Reichswehry*.

Wojciech Korfanty wzywa ludność polską / tylko / do samoobrony przed terrorem niemieckiej policji bezpieczeństwa „*Sipo*”.

Dowódcą postania w **prowincji górnośląskiej** został Alfons Zgrzebniok.

Oddziały powstańcze liczyły ok. 20 tys. Poległo w walkach, ok. 150 – 180 bojowników.

- Skutki.**
1. Wojciech Korfanty i dr Kurt Urbanek podpisali umowę pokojową, która kończy walki na Górnym Śląsku.
  2. Utworzenie niemiecko – polskiej policji plebiscytowej „*Apo*” / *Abstimmungspolizei* /.
  3. Agitacja plebiscytowa stała się mniej represyjna.

Plebiscyt na Górnym Śląsku / 20.03.1921 r. /.

Obszar plebiscytowy, to 83 % terytorium b. rejencji opolskiej i wynosił 11.008 km. kw.

W stawianym w plebiscycie pytaniu, **nie ma odniesienia do narodowości ani języka.**

Jest pytanie o **chęć przynależenia** do przyszłego *Land Oberschlesien* lub woj. śląskiego. Wyniki plebiscytu.

Uprawnionych do głosowania – 1.221.274 osoby,

głosowało - 1.190.636 osób,

z tego, za przynależnością do Polski, głos oddało - 479.365 osób / ok. 40 % Ślązaków /,

za przynależnością do Niemiec, - 707.393 osób / ok. 60 % Ślązaków /.

Głosów nieważnych było - 3.879.

Wyniki głosowania wg gmin.

Uprawnionych do głosowania gmin – 1508.

Za przynależnością do Polski, opowiedziały się - 672 gminy,

Za przynależnością do Niemiec - 836 gmin.

O podziale Górnego Śląska nie decydował wynik plebiscytu, a Rada Ligi Narodów.

Trzecie powstanie Śląskie w prowincji górnośląskiej / 03.05 – 13.06.1921 r. /.

Prusy są krajem związkowym Republiki Niemiec, podzielonym na 12 prowincji.

Przyczyna powstania: Niekorzystna dla Polski / i Francji / decyzja Rady Ligi Narodów o podziale Górnego Śląska / większość infrastruktury przemysłowej została w Niemczech /.

Powstanie, od początku **ma mieć charakter zbrojnej demonstracji**, celem zajęcia gmin polskojęzycznych po prawej stronie Odry, i szybką, przy pomocy Francji likwidację działań wojskowych.

Celem zapobieżenia wojnie polsko – niemieckiej, Wojciech Korfanty ogłosił się dyktatorem powstania / z pełnią władzy /. Naczelnym wodzem powstania, byli kolejno:

Ppłk hrabia Maciej Mielżyński, ps. Nowina - Doliwa / do 30.05.1921 r. /,

Mjr Stanisław Rostworowski, ps. Lubliniec / do 03.06.1921 r. /,

Ppor. Karol Grzesik, ps. Hauke / do 07.06.1921 r. /,

Ppłk Kazimierz Zenkter, ps. Warwas / do 16.06.1921 r. /.

Wg Niemców, od końca 1920 roku przygotowywana była „**zbrodnicza genialność powstania Korfanteo**”, jak nazwano wysadzenie 9. mostów na Odrze i kolei przez grupę kpt. Tadeusza Puszczyńskiego p.s. „Wawelberg”, przerywając łączność z centrami wojskowego i administracyjnego dowodzenia w Nysie, oraz Wrocławiu i Berlinie.

Dowódcą Selbstschutzu został generał – porucznik Carl Hofer z Pszczyzny.

Na arenie międzynarodowej potępiono polskie działania zbrojne / Włochy, Anglia, CSRS /.

Obrońcą powstania na Śląsku jest Francja / grozi Niemcom zbrojną interwencją /

oraz rząd polski premiera Wincentego Witosa w Warszawie.

Pod bronią było 60 tys. powstańców, w tym 7 tys. ochotników z Polski / 800 oficerów /.

Wg szacunków, w walkach zginęło ok. 2.000 powstańców, ok. 3.000 zostało rannych,

a 1.000 zachorowało. Zamordowanych zostało ok. 3.000 Polaków.

/ **Uwaga:** w bitwie o Monte Cassino w maju 1944 r. zginęło 923 żołnierzy polskich /.

Trzecie Postanie na Górnym Śląsku , pod względem organizacji, uzyskanego efektu, minimalizacji strat i przemocy, było i jest nadal fenomenem w skali światowej.

Skutki. 1. Rada Ambasadorów zaakceptowała decyzję Ligi Narodów w sprawie podziału Górnego Śląska.

W jej wyniku, Polska uzyskała 3.214 km. kw., czyli 29 % obszaru plebiscytowego z 996,5 tys. mieszkańców, w tym 250 tys. niemieckojęzycznych.

Niemcom przyznano 7.794 km. kw. z 1.116,5 tys. mieszkańców / 54 % /, w tym ok. 550 tys. polskojęzycznych.

Polska otrzymała na Górnym Śląsku także: 53 z 67 kopalń węgla kamiennego, wszystkie 10 kopalń rud żelaza, 10 z 12 kopalń rud cynku i ołowiu, 18 hut cynku, srebra i ołowiu, oraz 9/10 zasobów węgla kamiennego.

2. Bp wrocławski Adolf kardynał Bertram utworzył w Tychach Delegaturę Biskupią dla wschodniej części Górnego Śląska, z ks. Janem Kapicą na czele.
3. Podzielony został jednak, organicznie od 150 lat zespolony kompleks przemysłowy / źródła kopalni i energii elektrycznej /, układ komunikacyjny i technologiczny. Podzielone zostały rodziny / i zasoby ludzkie /, oraz układ urbanistyczny regionu. Nastąpiło: **drugie rozbitcie narodowo - polityczne i jedności terytorialnej Śląska.**

Wojciech Korfanty: „Gdybym zawsze stosował się do zaleceń rządu, Górny Śląsk dawno przypadł by dla Polski” i dalej:
„Dotychczasowy rząd jest zupełnie bez planu i bez głowy i w ogóle nie ma żadnych wytycznych w swej polityce śląskiej”.

Teza 2. Trzecie Powstanie Śląskie nie odgrywa w świadomości Polaków szczególnej roli. Nie było w nim polskiego mesjanizmu, mitu ofiarniczego, którego centrum zajmował uciemiężony naród / „...na stos, na stos, rzuciliśmy nasz życia los”.. /.

Trzecie Powstanie Śląskie było natomiast skrajnie pragmatyczne i skuteczne.

Nie miało i nie ma etosu polskiego cierpiętnictwa, którego sensem było i jest odkupienie narodu i świata, / Polska: „Winkelriedem narodów”, „Chrystusem narodów”

„Reduta Ordon”, „Samosierra”, „Warszawskie dzieci...” /, więc nie stało się mitogenne. Organizacja, skuteczność, efektywność działań i dyplomacji, nie pasują do słów poety:

*„Sto tysięcy bez pałasza.
Tysiąc dziewcząt w bieli,
I krzyknęli: Dobra nasza!
I wszyscy zginęli”.*

Dygresja. Katastrofa samolotu TU – 154 M w dniu 10.04.2010 r. w Smoleńsku, przeniesiona została w sferę mitu, co stanowi ożywienie i rewitalizację mesjanizmu jako koncepcji politycznej Andrzeja Towiańskiego / wysłannika Boga na ziemię, celem dokonania moralnej odnowy świata /, Adama Mickiewicza / „Tylko pod tym krzyżem, tylko pod tym znakiem .....” /, Augustyna Cieszkowskiego / w narodzie polskim jest narzędzie Boże /, Karola Libelta / w historii świata, nadchodzi era Polaków /.

Wyznaczniki smoleńskiej teologii politycznej / **koncepcji politycznej i teologicznej, której twórcy próbują znaleźć spoiwo pomiędzy sferą teologiczną a polityczną** / w Polsce.

- Lotnisko jako stół ofiarniczy / Golgota /, czyli deifikacja miejsca, co jest wyrazem neopogaństwa, sekciarstwa, obraza uczucia religijne wyznających Chrystusa,
- zanegowanie prawomocności sprawującej swój urząd władzy / analogia: Rzymianie, Piłat /,
- teza, jakoby nikt prócz J. Kaczyńskiego i PIS nie ma legitymizacji i moralnego prawa do sprawowania władzy w Polsce. Eucharystia jako dodatek do manifestacji ?. Krzyże i pochodnie / *Fekelzugi SA* ?/, z transparentami: „Komorowski”, „Tusk ty matole...”, negacja decyzji Kazimierza kard. Nycza i okrzyki do księży, jego wysłanników - „Gestapo”.. /.

4. Powołano do życia **Województwo Śląskie** / 20.06.1922 – 09.1939 r. /
Wschodnia część „*beliebste Provinz Schlesien*” i szmaragdu Europy, tj. Górnego Śląska / liczne beatyfikacje i kanonizacje Ślązaków / stała się dla Polski „**perłą w koronie**”.

Województwo śląskie, obejmujące teraz 4.216 km. kw., tj. 1,1 % obszaru II RP, zamieszkałe przez 1.125.528 mieszkańców, w tym 71,5 % Polaków, dostarczać będzie Polsce 73 % krajowej produkcji węgla, ponad 78 % produkcji surówki, 87 % cynku, 71 % stali i 99 % ołowiu.

Skarb Śląski, wesprze reformy finansów publicznych premiera Władysława Grabskiego.

Przesłanki wybuchu powstań na Górnym Śląsku w latach 1919 – 1921.

1. Etniczne i narodowe.
2. Kulturowe i religijne.
3. Historyczne, ekonomiczne i polityczne.

Ad 1 i 2. W VI i VII wieku naszej ery, z nad Dniepru i Dolnego Dunaju na Śląsk przywędrowały plemiona słowiańskie. W 843 r. zidentyfikowani przez Geografa Bawarskiego, jako: Działoszanie / Głogów /, Ślężanie / Wrocław, Trzebnica /, Opolanie / Opole / i Gołszyce / Cieszyn, Opawa, Racibórz /, są etnicznymi mieszkańcami tej ziemi. Nie istniało wówczas pojęcie narodowości. Późniejsze elity, organizują się wokół wodzów i przywódców plemiennych.

Rok 885 – 900. Piastowie na Śląsku, nie są Ślązakami. **1. wymiana elit na Śląsku.**
Śląsk liczy ok. 40 tys. km. kw. i ok. 300 tys. mieszkańców.

Rok 1163. Powrót synów księcia Bolesława III Krzywoustego na Śląsk.
2. wymiana elit na Śląsku / dwory, rycerstwo, klasztory, osadnictwo /.
Elity śląskie i dawne piastowskie, zastępowane są przez niemieckojęzyczne.

Rok 1202. Pierwsze udokumentowane ślady osadnictwa na Górnym Śląsku.
Pierwsza połowa XIII wieku, na Dolnym Śląsku, na 947 znanych z imienia rycerzy, 11 % to przybysze z krajów niemieckojęzycznych.
Na Górnym Śląsku, na 245 rycerzy, 6. to przybysze, w tym 5. z Czech.

Rok 1241. Najazd Mongołów na Śląsk. Klęska rycerstwa śląskiego na Legnickim Polu.

Rok 1265 - 1270. Wieloletnia klęska głodu w krajach niemieckich, skutkuje napływem na Śląsk kolejnej grupy, liczącej ok. 100 - 200 tys. osadników.
Rycerze – przybysze, w 80 % ministeriałowie:
w 25 % pochodzą z Górnych Łużyc,
w 10 % z Dolnych Łużyc,
w 25 % z Miśni,
w 10 % z Turynii,
w 20 % z Brandenburgii, Anhaltu, Starej Marchii,
w 5 % z Czech i Moraw i w 5 % z Brunszwiku i Westfalii.
Inne grupy społeczne, to wójtowie, sołtysi, rzemieślnicy, chłopci, kupcy, żydzi.
3. znacząca wymiana starych i generowanie nowych elit na Śląsku
/ lokacja miast i wsi /.

Koniec XIII wieku, na Śląsku, ok. 67 % stanu rycerskiego, to rycerze polscy,
33 % to rycerze obcy, z krajów ościennych,
zachodnich, zapraszani, przybysze za chlebem.

09.02.1339. We Wyszehradzie, król Kazimierz III Wielki zrzekł się swoich praw do Śląska.

Rok 1348. Król Karol VI inkorporował Śląsk do królestwa Czech.

Na Śląsku wprowadzono czeski porządek prawny. **4. wymiana elit na Śląsku.**

Rok 1369. 33 % to rycerze polscy, 67 % to przybysze z krajów ościennych / z Zachodu /.

Rok 1418. 16 % to rycerze polscy.

Patrycjat miast, kler parafialny i zakonny, w większości jest niemieckojęzyczny.

Gawiedź w miastach / b. chłopci / w przeważającym stopniu jest polskojęzyczna.

31.10.1517. Wystąpienie ks. dr Marcina Lutra.

23.10.1526. Cesarski / habsburski i czeski / porządek prawny na Śląsku.

27.03.1532. Górny Śląsk w rękach protestanckich Hohenzollernów von Ansbach.

Łagodna reformacja i rekatolizacja Śląska. **Cząstkowa, 5. wymiana elit.**

Rok 1569. Świeccy książęta Śląska / oprócz bpa wrocławskiego / i miasta są protestanckie.

Rok 1618 – 1648. Wojna 30. Letnia. Populacja ludności Śląska zmalała o 30 % / o 0,5 mln./.

Represyjna rekatolizacja Śląska. Banicja i emigracja wielu Ślązaków.

Katolicyzm religią panującą. Tworzy się szlachta urzędnicza / *Amstadel* /.

Zastępuje ona szlachtę herbową / *Briefadel* /. **6. wymiana elit na Śląsku.**

16.12.1740. Wojska pruskie Fryderyka II von Brandenburg wkroczyły na Śląsk.

Cesarski i czeski porządek prawny, zastąpiony zostanie pruskim.

Protestantyzm staje się religią panującą / dworu – pietyzm /.

15.02.1763. Pokój w Hubertusburgu / k. Lipska /.

Pierwsze rozbitcie narodowo – polityczne i jedności terytorialnej Śląska.

Śląsk jako prowincja pruska traci wszystkie uzyskane wcześniej przywileje.

Do 1806 r. zarządzany będzie przez ministra ds. prowincji.

Rozwój infrastruktury przemysłowej, skutkuje kolonizacją pruskiego Śląska

i Górnego Śląska / 60 tys. kolonistów /. **7. z kolei wymiana elit na Śląsku.**

Ślązaków i „cesaroków” wymienia się na Brandenburczyków.

Rok 1796. Umowny koniec rozwoju manufaktury. **Pierwsza faza industrializacji.**

Na Górnym Śląsku, rodzi się elitarny fenomen społeczny,

nowa elita społeczna, ziemiańsko – przemysłowa.

Ok. 500 majątków ziemskich, ze struktury feudalnej, przekształciło się

w strukturę kapitalistyczną. Arystokrata stał się kapitalistą przemysłowym.

Ziemiaństwo jest w posiadaniu 45 % użytków rolnych na Górnym Śląsku.

Pozostałe 55 % jest w posiadaniu kupców, bankierów, oficerów, wyższych

urzędników, mieszczan, sołtysów, a nawet bogatych chłopów.

W grupie szlachty i ziemiaństwa jest:

1,2 % książąt z tytułem *Fürst*, / książę tytularny /

0,7 % książąt z tytułem *Prinz*, / książę tytularny /

0,9 % książąt z tytułem *Herzog*, / książę krwi /.

13,2 % z tytułem hrabia, zawsze wolny, / *Graf*, *Semperfrei* /,

13,4 % z tytułem barona / *Freiherr* /,

45,4 % z rodowodem rycerskim / *Ritterstand*, *Hohgeboren* /.

W grupie przemysłowców, 90 % władających 55 % zasobami ziemi, wg dzisiejszych kryteriów posiada wyższe wykształcenie prawnicze, techniczne lub ekonomiczne.

Jedynym etnicznym Górnolązakiem, bezherbowym, katolikiem, ale ze względu na talenty organizacyjne i posiadany majątek zaliczany do elity przemysłowej, jest kapitalista i liberał z Rudy - **Karol Godula** / Carl Godulla /.

06.08.1806. Upadek państwa pruskiego. Napoleon uznany za zbawcę państw niemieckich.

10.07.1807. Reformy państwa pruskiego Karola Steina i Augusta von Herdenberga w duchu filozofii Immanuela Kanta / obowiązek ma wymiar etyczny /, Johanna Herbart / o uszlachetniającej służbie wojskowej / i gloryfikacji państwa rodem z filozofii Georga Hegla / państwo jest boską ideą istniejącą na ziemi /. **Traci znaczenie tradycyjne pojęcie elity / szlachty /.**
Rodzi się kasta urzędniczo – wojskowa . **Urzędnik staje się kapłanem państwa.**

Rok 1815. Odrodzenie się państwa pruskiego.

Państwo pruskie / Borussia / jest produktem reformacji i sekularyzacji.
Podział administracyjny Prus na 10 prowincji. Prowincja śląska, do której przyłączono saksońską część Górnych Łużyc / Zgorzelec, Lubań /, dzieli się na cztery rejencje. Stolicą *Provinz Schlesien* jest Wrocław, stolicami rejencji - *Regierungsbezirk* są: Opole, Wrocław Legnica, Dzierżonów.
Druga faza industrializacji na Górnym Śląsku.

03.08.1815. Utworzenie Wielkiego Księstwa Poznańskiego / 29 tys km. kw. /. Stanie się ono przyczółkiem odradzającej się polskiej myśli politycznej w państwie pruskim. Początek stopniowego wprowadzania polskich inicjatyw kulturalnych, gospodarczych i politycznych do życia społecznego i religijnego w Księstwie.

Polska myśl polityczna w Księstwie, ze względu na tożsamość języka i religii, oraz zdolność do wykorzystania instrumentów prawnych zagwarantowanych od 1849 r. w konstytucji Prus, przenoszona będzie na teren Górnego Śląska. Zwarta wspólnota religijna na Górnym Śląsku, może wzmocnić pozycję polityczną katolików w Wielkim Księstwie Poznańskim / i prymasa Polski /.

Rok 1817. Prowincja śląska / *Provinz Schlesien* / liczy ok. 38 tys. km. kw.
i 1.992.598 mieszkańców, w tym 1.090.847 protestantów / 54,47 % /,
i 885.162 katolików / 44,43 % /.

Rejencja opolska / *Regierungsbezirk Oppeln* /, czyli historyczny Górny Śląsk liczy 13.230,36 km. kw. i 516.618 mieszkańców, w tym 38.848 protestantów / 7,52 % / i 470.162 katolików / 91,01 % /.
Każda rejencja dzieli się na powiaty / *Kreis* /. Powiat na gminy / *Gemeinde* /.

Rok 1819. Odsetek ludności polskojęzycznej w niektórych powiatach rejencji opolskiej:
strzelecki – 94,4 %   rybnicki – 90,6 %   raciborski z Raciborzem – 88 %
pszczyński – 94,3 %   lubliniecki – 88,8 %   opolski z Opolem – 76,8 %
bytowski – 91,8 %   toszecko – gliwicki - 88,5 %   kozielski – 72,2 %

Powiaty: niemodliński, głubczycki, grodkowski i nyski są niemieckojęzyczne.

06.12.1849. Uchwalenie konstytucji w Prusach. Przetrwą ona do 1918 roku.
Jest to pierwsza konstytucja w krajach niemieckich.
Prusy / i Śląsk / stały się państwem konstytucyjnym i praworządnym.

Rok 1849. W pruskiej *Provinz Schlesien* żyje 3.061.593 mieszkańców, w tym
1.569.248 protestantów / 51,23 % / i 1.459.891 katolików / 47,69 % /.

**Rejencja opolska, czyli historyczny Górny Śląsk, liczy 965.912 mieszkańców,
w tym 852.862 katolików / 88,30 % / i 96.372 protestantów / 9,98 % /.**

18.01.1871. Utworzenie cesarstwa niemieckiego. Król Prus Wilhelm I Hohenzollern
von Brandenburg cesarzem II Rzeszy Niemieckiej.
Kancelarz Prus Otto Eduard Leopold von Bismarck – Schönhausen kanclerzem
II Rzeszy Niemieckiej.
Priorytety kanclerza w polityce wewnętrznej, to ograniczenie praw Kościoła
katolickiego i Polaków, oraz sprawy socjalne robotników w Prusach i Rzeszy.
Trzecia faza industrializacji Prus i Śląska
/ 5,0 mld. franków w złocie kontrybucji, za sprawą Hugo von Donnersmarcka /.

Rok 1873 – 1882 Kulturkampf w Prusach i II Rzeszy Niemieckiej. Samoobrona Polaków.
Pod wpływem inicjatyw społeczno – politycznych w Wielkim Księstwie
Poznańskim, wzrasta działalność dotychczasowych budzicieli
świadomości narodowo – polskiej na Górnym Śląsku.
W ograniczonym zakresie, uzyskuje ona poparcie wśród duchowieństwa
śląskiego, nauczycieli, a nawet katolickich parlamentarzystów.

**Strategią „poznańskich doktorów” jest powiększenie potencjału
społecznego katolików w państwie pruskim o katolików
na Górnym Śląsku, ale i na Pomorzu Gdańskim, Warmii i Mazurach.**
/ patrz opinia i reakcja hrabiego Franza von Ballestrem z Rudy O/S /.

Rok 1910. **Rejencja opolska, czyli historyczny Górny Śląsk liczy 2.207.981 mieszkańców,
w tym 1.258.138 mówiących po polsku / 56,9 % /.**

Rok 1914 – 1918. Pierwsza Wojna Światowa.
W wojnie zginęło ok. 60 tys. Górnoszlązaków.
Żołnierze z chwalebnych pułków górnoszląskich / *lyj mu* / wracają
do domu rozczarowani. Czeka ich bezrobocie, głód, inflacja, chaos
gospodarczy i polityczny, strajki. Są zagubieni i opuszczeni.
Szukają nowej drogi życia dla siebie i Górnego Śląska.
Do wyboru mają:
Mit rewolucyjny, mit narodowy polsko – pruski lub separatyzm.
Kto zagospodaruje i zaspokoi ich / mityczne / oczekiwania ?

Ad 3. **Historyczne, ekonomiczne i polityczne aspekty oczekiwań stron interesu.**

Teza 2. Gra o Górny Śląsk i Górnym Śląskiem, przy pomocy także Górnoszlązaków
wszystkich opcji, była także grą w obcym interesie.

Interesem Francji jest, skuteczne osłabienie powojennych Niemiec, rozbudowanych
dzięki ściągniętej kontrybucji wojennej, po wojnie w 1870 – 1871 roku.

- Dla Niemiec, Górny Śląsk to także źródło spłaty reparacji wojennej.
- Dla Anglii, to ograniczanie mocarstwowych aspiracji Francji na kontynencie.
- Dla sowieckiej Rosji, to droga do rewolucji światowej.
- Dla Czechosłowacji, to obrona spuścizny po Habsburgach / księstwo cieszyńskie /.
- Dla Kościoła wrocławskiego, zachowanie jego jedności terytorialnej,
- Dla Wielkopolaków, zwiększenie „potencjału” katolików w protestanckim państwie,
- Dla Polski, to szansa na wyjście z zapaści cywilizacyjnej zaboru rosyjskiego.
- Dla Górnoszlązaków, to ryzykowna gra o godność i europejski standard życia.

Podstawy prawne Polski do historycznego Górnego Śląska.

Po decyzjach książąt górnoszląskich w roku 1289 i w latach 1327 – 1331, króla Polski Kazimierza III Wielkiego w 1339 r., 1348 i 1355 r., Ludwika Węgierskiego w 1372 r., cesarza Karola IV Luksemburczyka w 1348 i 1358 r., Ludwik II Jagiellończyka w 1522 r., ślubach króla Polski Jana II Kazimierza w 1656 r. w Lwowie, bulli papieża Piusa VII „*De salute animarum*” z 1821 roku i **7 krotnej wymianie elit – wątpliwe.**

Polskie zabiegi o odzyskanie Górnego Śląska po 1918 roku.

Polityka polska w tym zakresie ma ograniczone cele. Nie ma dla niej problemu Śląska. Jest problem ludności polskojęzycznej na Górnym Śląsku, na jednym z najbardziej uprzemysłowionych skrawku Europy, w większości katolików, labilnych narodowo.

Kalendarium wybranych zdarzeń około Górnego Śląska.

- 01.08.1914. Niemcy, stając w obronie Austro – Węgier, wypowiedają wojnę Rosji.
- 16.08.1914. Uchwałą Parlamentarnego Koła Polskiego w Krakowie zdecydowano o formowaniu po stronie Austrii legionów polskich.
Naczelny Komitet Narodowy, jako naczelny organ polskich sił zbrojnych, powołał do życia sekcję śląską.
Komendantem legionów został Józef Piłsudski.
Komendantem kompanii śląskiej legionów został porucznik **Jan Łysek.**
- 08.10.1918. Roman Dmowski, założyciel Komitetu Narodowego Polskiego w Lozannie, / obecnie w Paryżu /, narodowiec i katolik, uznany przez Entantę „za oficjalną organizację polską”, w liście do prezydenta USA Woodrowa Wilsona, domaga się dla Polski m. innymi **Górnego Śląska.**
- 25.10.1918. W Reichstagu, poseł z okręgu lubliniecko – toszeckiego Wojciech Korfanty, domaga się dla przyszłego państwa polskiego **Górnego Śląska.**
- 26.10.1918. Bunt w flocie cesarskiej / Kilonia, Lubeka, Hamburg, Brema /.
- 31.10.1918. Uwięziony w Magdeburgu Józef Piłsudski otrzymał od władz cesarskich propozycje polityczne oraz wolności osobistej, za cenę wyrzeczenia się przez Polskę aspiracji do Gdańska i **Górnego Śląska.**
- 08.11.1918. Rewolucja proletariacka w Zagłębiu Ruhry.
- 08.11.1918. Józef Piłsudski, po złożeniu dyplomacie cesarskiemu Harry Kesslerowi deklaracji, że „**nie życzy sobie ani cała terytorium niemieckiego**”, wraz z Kazimierzem Sosnkowskim zwolniony z więzienia w Magdeburgu i przewieziony na rozmowy polityczno – wojskowe do Berlina.

- 09.11.1918. Rewolucja w Berlinie.
Komuniści proklamują Republikę Socjalną Niemiec.
Abdykacja i ucieczka cesarza Wilhelma II Hohenzollerna do Holandii.
Socjaldemokracja zażądała przekazania władzy, likwidację monarchii
i ogłasza powstanie Republiki Niemieckiej. **Pryśł mit domu Hohenzollernów.**
- 10.11.1918. Po rozmowach wojskowych i politycznych w Berlinie, salonką
do Warszawy przybyli: Józef Piłsudski i Kazimierz Sosnkowski.
Socjaldemokraci niemieccy: Philipp Scheidemann i Friedrich Ebert postawili
na socjalistę, brygadiera armii austriackiej Józefa Piłsudskiego.
Niemcami i Śląskiem rządzą Rady: Ludowe, Robotniczo – Żołnierskie i inne,
w większości opanowane przez komunistów.
- 15.11.1918. Prezydent rejencji opolskiej Walther von Miquel, spotkał się duchowieństwem
katolickim „w sprawie polskiej” na **Górnym Śląsku.**
- 16.11.1918. Józef Piłsudski ogłasza na forum międzynarodowym fakt utworzenia państwa
polskiego, jednak bez określenia jego granic / fakt wirtualny /.
- 18.11.1918. Niemiecka Rada Pełnomocników Ludowych w Berlinie, uznała rząd polski
w Warszawie i delegowała tam jako swojego ambasadora Harry Kesslera.
- 28.11.1918. Naczelnik Józef Piłsudski / od 22.11. br. / wydaje dekret o ordynacji wyborczej
do polskiego sejmu ustawodawczego / konstytuanty /.
Górny Śląsk /jeszcze w państwie pruskim / podzielono na 3 okręgi wyborcze
/ Bytom, Katowice, Opole /, reprezentowany ma być przez 33 posłów.
Protest Niemców i Czechów przeciwko tej decyzji.
- **Zakładane są liczne organizacje separatystów, autonomistów i narodowców,
gotowe / nawet militarnie / bronić statusu „swojego” Górnego Śląska.
Na terenie Niemiec i Śląska powołuje się do życia formacje paramilitarne
obronców granic i całości terytorialnej Republiki Niemiec.**
- 07.12.1918. Celem obrony interesów ludności polskiej na Górnym Śląsku,
Naczelna Rada Ludowa w Poznaniu / m. innymi Wojciech Korfanty,
Józef Rymer i ks. Stanisław Adamski /, powołała do życia Podkomisariat NRL
w Bytomiu, z adwokatem Kazimierzem Czaplą na czele.
- 15.12.1918. Józef Piłsudski, apeluje do delegacji górnośląskiego „Sokoła” w Warszawie,
aby tworzyli tajną, Polską Organizację Wojskową / od 05.01.1919 r. Z. Wiza /.
- 16.12.1918. Kongres Rad Robotniczych i Żołnierskich w Berlinie, zdecydowanie sprzeciwił
się oderwania Górnego Śląska od Prus.
Komunistyczna Partia Polski programowo przeciwna jest przyłączenia
Górnego Śląska do Polski.
- 11.01.1919. W Bytomiu powstała POW Górnego Śląska.
Pierwszym komendantem został Augustyn Świder z Kopaniny / Lipiny /.
- 29.01.1919. Na konferencji pokojowej w Wersalu, Roman Dmowski domaga się
dla Polski pruskiego **Górnego Śląska.**

- 07.02.1919. Józef Piłsudski dokooptował do Sejmu w Warszawie dawnych posłów *Reichstagu*: Wojciecha Korfantego, ks. Pawła Brandysa i ks. Pawła Pośpiecha.
- 27.03.1919. Rada Ministrów II RP nakazuje Naczelnej Radzie Ludowej w Poznaniu / Wojciechowi Korfantemu / przygotować kadry administracyjne do objęcia w przyszłości przez Polskę władzy na **Górnym Śląsku**.
- 06.06.1919. Rada Najwyższa Konferencji Pokojowej w Paryżu, podjęła decyzję o przeprowadzeniu plebiscytu na **Górnym Śląsku**.
- 28.06.1919. Podpisanie Traktatu Pokojowego w Paryżu.
Traktat w imieniu Polski podpisał premier Ignacy Paderewski.
W grze o Górny Śląsk w Paryżu, brak podpisu
„genetycznego i politycznego suwerena Śląska” / uprawnionego Ślązaka /.
- 31.07.1919. Konstytucja w Republice Niemiec. Samodzielne dotąd państwa / *Staaten* /, stają się krajami / *Länder* /. Kraje mają rządy i parlamenty.
Republika Weimarska Niemiec / Rzesza / ma wspólnego prezydenta.
Największym z 18. krajów są Prusy / 62 % powierzchni i 61 % ludności /.
W Berlinie znajdują się rządy i parlamenty / *Reichstag, Landtag* /
Republiki Weimarskiej Niemiec i Prus.
- 14.08.1919. Konstytucja Republik Weimarskiej Niemiec weszła w życie.
- 18.08.1919. Wybuch pierwszego powstania śląskiego.**
- 14.10.1919. Pruskie Zgromadzenie Krajowe – *Landtag*, uchwalił ustawę o utworzeniu Prowincji dolno i górnośląskiej / *Provinz: Niederschlesien i Oberschlesien* /.
- 10.11.1919. W Cieszynie, Ignacy Szczeniowski - Minister Przemysłu i Handlu w rządzie Ignacego Paderewskiego, w imieniu rządu złożył deklarację woli o utworzeniu w Polsce autonomicznego województwa śląskiego.
- 13.01.1920. Na mocy Traktatu Wersalskiego, wojska niemieckie opuszczają Górny Śląsk.
- 20.01.1920. Biskup wrocławski Adolf kardynał Bertram grozi „błądzącym i politykującym kapłanom” na Górnym Śląsku sankcjami kanonicznymi.
- 17.05.1920. Wojciech Korfanty, Komisarz Plebiscytowy na Górnym Śląsku powołał Komisję Samorządową Polskiego Komisariatu Plebiscytowego, celem przygotowania propozycji ustawy dla funkcjonowania przyszłego, autonomicznego województwa śląskiego.
Na zlecenie Sejmu II RP, projekt opracował prof. Józef Buzek z Cieszyna, stryjeczny dziadek prof. dr. inż. Jerzego Buzka, premiera III RP i UE.
- Józef Piłsudski, / na odczepne / do delegacji z Górnego Śląska, nazwał Śląsk: **„starą niemiecką kolonią”**.
- 15.07.1920. Sejm Ustawodawczy w Warszawie uchwalił Konstytucję, której integralną częścią był „**statut organiczny województwa śląskiego**”, nazywany autonomią województwa śląskiego / ustawodawstwo, skarb, policja i inne /.

Dawał on gwarancję, że na Górnym Śląsku w Polsce, nie będzie cywilizacyjnego „**równania w dół**” / np. Galicji i Kresów Wschodnich /. W artykule 44 Statutu przewidziano, że ograniczenie autonomii województwa śląskiego wymaga zgody Sejmu Śląskiego.

20.08.1920. Wybuch drugiego powstanie śląskiego.

27.11.1920. Rada Rzeszy – Republiki Niemiec podjęła uchwałę, że w dwa miesiące po przejściu przez Republikę terenu plebiscytowego na Górnym Śląsku, przeprowadzone zostanie referendum n.t. utworzenia z dotychczasowej prowincji pruskiej, Kraju Górnośląskiego w Republice – **Land Oberschlesien**.

30.11.1920. Pruskie Zgromadzenie Konstytucyjne w Berlinie uchwaliło Konstytucję. Prusy w ramach Republiki, „**Wolnym Państwem Pruskim**”. Prusy podzielono na 12 prowincji. **Śląsk, to dwie prowincje**. Powierzchnia Prus liczy 294 tys. km. kw. i 37,5 mln. mieszkańców. **Prusy stały się bastionem demokracji, a Berlin stolicą kultury niemieckiej.**

21.12.1920. Wysoki Komisarz Stolicy Apostolskiej na Górnym Śląsku ks. dr Jan Baptysta Ogno – Serra uchyla restrykcyjne zarządzenia bpa wrocławskiego Adolfa kardynała Bertrama w stosunku do kapłanów górnośląskich.

07.01.1921. Komunistyczna Partia Górnego Śląska wypowiada się za bojkotem plebiscytu, „zwalczania polskiego nacjonalizmu” i solidarnością z bolszewicką Rosją.

01.02.1921. Stolica Apostolska zaakceptowała udział duchowieństwa w plebiscycie !

01.03.1921. **Tajny, polsko – francuski układ gospodarczy w sprawie tworzenia wspólnych spółek bankowych i kopalnianych na Górnym Śląsku.** Gwarantuje on francuskim przedsiębiorcom i bankom prawo pierwokupu uzyskanych przez Polskę na Górnym Śląsku przedsiębiorstw poniemieckich.

20.03.1921. Plebiscyt na Górnym Śląsku.

23.03.1921. Uchwała rządu II RP w Warszawie, w sprawie nie dopuszczenia do wybuchu powstania na Górnym Śląsku.

02.05.1921. Rada Ministrów w Warszawie podjętą uchwałą sprzeciwiła się zbrojnemu wystąpieniu na Górnym Śląsku.

03.05.1921. Wybuch trzeciego powstania śląskiego. W. Korfanty dyktatorem powstania.

13.05.1921. Premier Wielkiej Brytanii David Lloyd George w Izbie Gmin grozi powstańcom poważnymi sankcjami. Wysłał 5.000 żołnierzy - Irlandczyków na Górny Śląsk / piechota, kawaleria i 4 czołgi /, i oskarża Francję o wspieranie powstańców / insurgentów /. Powiedział: „przyznać Polsce przemysł górnośląski to tyle co małpie dać zegarek”.

14.05.1921. Premier Francji Aristed Briand odpiesa zarzuty premiera Wielkiej Brytanii Davida Lloyd George przeciw Polsce. Francja broni praw Polski do Górnego Śląska.

- 18.05.1921. Premier rządu II RP Wincenty Witos w sejmie, potwierdził nieprzedawnione prawa Polski do Górnego Śląska.
- 12.10.1921. Decyzja Ligi Narodów w sprawie podziału Górnego Śląska.
- 20.10.1921. Rada Ambasadorów, jako organ wykonawczy Paryskiej Konferencji Pokojowej w Spa, zaakceptowała decyzję Ligi Narodów o podziale Górnego Śląska.
- 06.02.1922. Polsko – francuski układ handlowy i gospodarczy.**
W założonej w Katowicach Spółce „Skarboferm” SA, czyli Polskie Kopalnie Skarbowe na Górnym Śląsku, strony objęły w niej po 50 % udziałów każda.
- 14.06.1922. W Sejmie II RP, upadł wniosek o votum nieufności dla kandydatury Wojciecha Korfantego na urząd premiera.
Wojciech Korfanty wycofał swoją kandydaturę / gest państwowotwórczy !/.
- 15.06.1922. O godzinie 22.15 Polska i Republika Weimarska Niemiec, przejęły suwerenność na przyznanych im terenach Górnego Śląska..
- 17.06.1922. Polska objęła we władanie wschodnią część Górnego Śląska.
Kolejny podział geograficznego, historycznego, politycznego, kulturalnego i religijnego Śląska.
Józef Rymer, prezes Naczelnej Rady Ludowej Górnego Śląska, jako jedyny Górnoślązak w II RP, wojewodą Śląskim / do 05.12.1922 r. /.
Kolejnym został Antoni Schultis z Lwowa / do 10.1923 r. /.
Następnym, dr Tadeusz Koncki z MSW w Warszawie / do 02.05.1924 r. /.
Kolejnym został Mieczysław Biłski z MSW w Warszawie / do 26.06.1926 /.
Następnym, do wybuchu wojny, był płk dr Michał Grażyński.
- 18.06.1922. Sejm w Warszawie desygnował Wojciecha Korfantego na stanowisko Prezesa Rady Ministrów II RP. Józef Piłsudski nie wyraził na to zgody.
- 03.09.1922. Referendum w prowincji górnośląskiej Republiki Niemiec.
Za krajem związkowym **Land Oberschlesien** w Republice Niemiec opowiedziało się 8,78 % uprawnionych do głosowania,
za **Provinz Oberschlesien** w kraju pruskim – 91,22 %.
- 10.10.1922. Pierwsze posiedzenie sejmiku śląskiego.
Po wystąpieniu premiera Juliana Nowaka, Wojciech Korfanty z żalem:
„myśmy się czego innego spodziewali”.
- 07.11.1922. Delegatura biskupia, wrocławska na Górnym Śląsku, przekształcona została w Administrację Apostolską / ks. dr August Hlond /.
- Z terenu Administracji Apostolskiej, do prowincji górnośląskiej i Republiki wyemigrowało ok. 50 tys. katolików i 20 tys. protestantów.
Na ich miejsce, przybyło ok. 70 tys. katolików.
Pierwsza, „kosmetyczna” czystka na Górnym Śląsku, w znacznej części dotyczyła ona szlachty, przemysłowców i tzw. inteligencji.
Dotyczyła Ślązaków opcji polskiej, niemieckiej i czeskiej.
8. z kolei wymiana elit na Śląsku.

- 03.04.1923. **Gen. Henri Le Rond odznaczony orderami Orła Białego, Virtuti Militari, doktoratem honoris causa UJ w Krakowie oraz członkostwem w radzie nadzorczej „Skarbofermu” SA. w Katowicach.**
- 23.10.1923. W. Korfanty, do 16.12.br. wicepremierem w rządzie II RP Wincentego Witosa.
- 29.04.1924. Reforma finansów publicznych Władysława Grabskiego w Polsce.
Do reformy wykorzystano Skarb Śląski. Zobowiązań nigdy nie uregulowano.
- 28.10.1925. Bulla papieża Piusa XI „*Vixdum Poloniae Unitas*” przywraca kanoniczną strukturę organizacyjną Kościoła w Polsce.
Erygowana została diecezja katowicka / bp ordynariusz: ks. dr August Hlond /.
- 26.06.1926. Michał Grażyński z Małopolski / z Gdowa /, wojewodą śląskim.
Głosił: **Naród i państwo to organiczna całość**.
Rozbijał jedność Górnoślązaków. Zachwiał i zdeorganizował rynek pracy.
Postawił na „fachowców” z Galicji / i 40 % dodatek /. Pisano wówczas:
*„Oj, łakome tłuste kąski, Te posadki górnośląskie,
Dalej więc na łów!
Precz Ociepka, Malik, Śmieja! Bo tu jedzie Galileja – Austriacki huf!*
- 05.07.1927. Prasa sanacyjna w województwie śląskim / „Polska Zachodnia” /:
„Korfanty jurgielnikiem niemieckim”, „Moralnym opryskiem i szantażystą”.
- 01.09.1930. W Tychach zmarł ks. Jan Kapica. Na nagrobku napisano **„Żal mi tego ludu”.**
- 26.09.1930. Wojciech Korfanty aresztowany, bity i upokarzany w Brześciu.
- 23.04.1935. W Polsce ogłoszenie Konstytucji Kwietniowej.
**Złamana została autonomia województwa śląskiego.
Państwo polskie okłamało Górnoślązaków.**
Wojciech Korfanty / i inni / opuścili kraj i udali się na emigrację.
- 01.05.1939. Wojciech Korfanty po powrocie z emigracji, wizycie u prymasa w Poznaniu, bpa S. Adamskiego w Katowicach i przywitaniu się z rodziną, osadzony w więzieniu mokotowskim w Warszawie. Tam odżywiany był przez rodzinę.
- 17.08.1939. W Katowicach zmarł, z podejrzeniem otrucia w więzieniu Wojciech Korfanty.
W czasie pogrzebu, „nieznani sprawcy” przeszukali dom zmarłego.
--- Wojewoda Śląski płk dr M. Grażyński / wraz precjozami Skarbu Śląskiego ? / opuścił województwo, swoich harcerzy, powstańców śląskich i Polskę.
- 08.10.1939. Górny Śląsk, dekretem Adolfa Hitlera włączony do III Rzeszy.
9. wymiana elit na Śląsku.
- 11.1942. Premier rządu polskiego na emigracji gen. Władysław Sikorski, złożył na ręce prezydenta USA Franklina Roosevelta memorandum w sprawie powojennych granic Polski. Zawierało one postulat włączenia do Polski dawnej rejencji opolskiej, oraz czasowej okupacji terenów na wschód od linii Odry i Nysy Łużyckiej.
- 30.11.1939. Dekret **prezydenta** Edwarda Raczkiewicza: **dokumenty okupanta nieważne.**

13.11.1944. Dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego / PKWN /.

Każdy obywatel polski, który w czasie okupacji niemieckiej, „zadeklarował przynależność do narodu niemieckiego / DVL /, bądź korzystał z praw i przywilejów z tytułu przynależności do narodowości niemieckiej, podlega, niezależnie od odpowiedzialności karnej, przetrzymywaniu, umieszczeniu na czas nieoznaczony w miejscu odosobnienia / obozie / i poddaniu przymusowej pracy”. **Na emigracji funkcjonuje uprawniony rząd polski. W celu dehumanizacji Ślązaka, ustawiono go w pozycji „wroga”.**

10.01.1945. Gen. dyw. Aleksander Zawadzki, komunista z Będzina, szkolony w ZSRR, decyzją KC PPR w Lublinie, mianowany szefem grupy operacyjnej województwa śląskiego. Nie znał kodu cywilizacyjnego Śląska.

19.01.1945. Oddziały I Frontu Ukraińskiego marszałka Iwana Koniewa wkroczyły na Śląsk. **W wyzwaniu Górnego Śląska nie bierze udziału Wojsko Polskie. Ludność rodzima narażona jest na gwałty, rozboje i represje. Prawa Ślązaków / Polaków / na Zaolziu nie zostały zabezpieczone.**

01.03.1945. Utworzono województwo śląskie. Funkcję p. o. wojewody pełni płk Jerzy Ziętek.

14.03.1945. Ideowy komunista Aleksander Zawadzki wojewodą śląskim. Głosił: **„Chcemy budować państwo narodowe a nie narodowościowe”.** Mieszkańcy Górnego Śląska podzieleni zostali na „swoich” i „obcych”. Powołano komisje weryfikacyjne ludności. **Ślązak przestał być Polakiem.** Stał się narodowo i ideowo podejrzanym. Ustalano kryteria jego „polskości”. **„Kretynizm fachowości” zastąpiono kretynizmem ideologicznym.**

06.05.1945. Dekretem Krajowej Rady Narodowej, zniesiony został **ustawowy Statut organiczny województwa śląskiego z 15. 07. 1920 r.** Zniknęła osłona prawna dla dorobku cywilizacyjnego, zasobów naturalnych, ekologii, bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców Górnego Śląska. Dało to początek rabunkowej i intensywnej eksploatacji ludzi i bogactw.

05.07.1945. Rządy USA i Wielkiej Brytanii wycofały dyplomatyczne uznanie dla Rządu II RP na emigracji premiera Tomasza Arciszewskiego / do 02.07.1947 r. /.

07.07.1945. Dekret Krajowej Rady Narodowej:
„Włącza się do obszaru województwa śląskiego z województwa kieleckiego powiaty będziński i zawierciański”. 10. z kolei wymiana elit na Śląsku. Otwarta została droga dla kadr, poczuwających się do misji: **„przyjścia z pomocą Śląskowi”** i dokonania **„jego narodowej obróbki”.** Odgórnie uznano, że: **„Ślązacy są kolaborantami / z okupantem niemieckim /, nacjonalistami i separatystami i do rządu dopuścić ich nie wolno”.**

10.1946. August kardynał Hlond prymas Polski, przywrócił Polsce i Kościołowi katolicki Śląsk. **Zostaje przywrócona jedność polityczna i religijna Śląska.**

25.02.1947. Prusy / łacińska „*Borussia*” / jako podmiot prawa międzynarodowego, na mocy ustawy nr 46 Alianckiej Rady Kontrolnej przestały istnieć. Zapis artykułu 116 Konstytucji RFN i ustawy o przesiedleńcach / 1953 r /, daje obywatelstwo każdemu, urodzonemu przed 31.12.1937 r. na terenie Niemiec.

Ustawa obejmuje także te osoby, które urodziły się na terenach włączonych w latach wojny do III Rzeszy / oraz ich potomkom - do 31.12.1992 r. /.

Rok 1989. Polska pod względem wydobycia węgla zajmuje 5. miejsce w świecie. Nadmierne, niekontrolowane wydobycie, wyczerpało zasoby szacowane w 1918 roku, na 5,0 mld. ton. Skutkuje też szkodami na powierzchni. Restrukturyzacja przemysłu wydobywczego zakończy się jego likwidacją. Na terenie kraju, znajduje 1,6 mld. ton odpadków przemysłowych, 90 % zatrutych rzek i nad 25 % obszaru kraju zatrute jest powietrze. Wskaźniki te i liczby, w 90 % dotyczą Górnego Śląska. Nie ujawniono wskaźników chorobowych mieszkańców Górnego Śląska.

Teza 3. Za polskość płacą Ślązacy, za niemieckość płacą Ślązakom.

Od 1945 do 1985 roku, **Górny Śląsk opuściło ponad 1.280.000 osób**, nie licząc niezwerifikowanych i uciekinierów. **11. wymiana elit na Śląsku.** Dzisiaj / 2002 rok / Górny Śląsk, czyli w przybliżeniu obszar województw: śląskiego i opolskiego liczy 21.745 km. kw. / 12.333 + 9.412 /, oraz ok. 5.654.000 mieszkańców / 4.654.000 + 1.000.000 /.

Stosunek ludności przemieszczonej po 1945 r. w województwie śląskim, do ludności autochtonicznej wynosi, jak **70 : 30.** / ok. 1,4 mln. Ślązaków /. Stosunek ten dla całego Śląska, wynosi jak **82 : 18.** / ok. 1.5 mln. Ślązaków /. **Na Śląsk, od 1945 r. przybyło ok. 7.0 mln. osób**, w tym, ok. 70 % z Polski Centralnej i Wschodniej, 30 % z Kresów Wschodnich II RP.

Rok 1999 Reforma samorządu terytorialnego wprowadzonego przez rząd premiera prof. dr. inż. Jerzego Buzka, nie została zakończona. Samorząd terytorialny pozbawiony został samodzielności finansowej. **Polska nie zna pojęcia, i nie ma tradycji autonomii.** Koncepcja polityczna w Polsce to martyrologia i centralizacja władzy w Warszawie. Preferowane jest partyjniactwo i kult wodza. Pomijana jest pamięć o Górnym Śląsku / patrz rozdział funduszy europejskich na lata 2007 – 2013 w kancelariach: premiera i prezydenta III RP. /. Zapomniano o zasługach dla Kościoła i Polski wielu Górnoślązaków, w tym prymasa Polski Augusta kardynała Hlonda / 1926 – 1948 / itp. Zabrakło dla Niego symbolicznego miejsca w Świątyni Opatrzności Bożej.

23.11.2000. W Rudzie Śląskiej, władze samorządu terytorialnego nabrały charakteru partyjniactwa / PO, PIS, SLD, UW /.

Rok 2011 Wg spisu powszechnego GUS, 809 tys. obywateli Polski zadeklarowało narodowość śląską. Jarosław Kaczyński, polityk, b. premier III RP, lider „Prawa i Sprawiedliwości”, obwieścił że: **„Śląskość, to zakamufLOWANA opcja niemiecka”**. Pomimo 11 - krotnej wymiany elity, kolejny wyróżnik Ślązaka, a więc: etniczny, kulturowy, rasowy i klasowy, zastąpiono narodowym! **O tempora ! O mores !**

Wniosek. Przejmując całe śląskie dziedzictwo, nie czynimy tego wybiórczo. Jesteśmy tylko jednym z ogniw w tym łańcuchu śląskich pokoleń. Nie chcemy zrywać tego łańcucha, ani renegecować naszej przeszłości.

Aleksander Leszczyzna